

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1957-1958.

COMMISSIEVERGADERING VAN 19 FEBRUARI 1958.

Verslag van de Commissie van Verkeerswezen, belast met het onderzoek van het wetsontwerp waarbij de Sabena er toe gemachtigd wordt haar kapitaal te verhogen en haar statuten te wijzigen.

Aanwezig : Présents : MM. DE BLOCK, voorzitter; président; DEBAISE, DE GRAUW, FERON, GOOSSENS NEELS, PONTUS, SEGERS, VERGEYLEN, VERSIEREN, en DEKEYZER, verslaggever, rapporteur.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Rekening houdend met de vooruitgang van de wetenschap, valt het te begrijpen dat er een standvastige evolutie waar te nemen is in de exploitatie van de luchtvaart.

Onderhavig wetsontwerp heeft hoofdzakelijk tot doel goedkeuring te verlenen aan de wijzigingen van de statuten van de Sabena, inzonderheid in verband met :

a) twee verhogingen van het kapitaal dat achtereenvolgens zou worden gebracht, na de inwerkingtreding van de wet, van 500 op 750 miljoen frank en, na 1 Januari 1960, van 750 miljoen op 1 milliard frank (te onderschrijven voor een vierde door de Staat, voor een vierde door Belgisch Congo en voor het overblijvende gedeelte door de private sector);

b) de uitbreiding van nieuwe leningen onder de waarborg van de Staat en het ten laste nemen door de Staat van een gedeelte van de interessen;

c) vrijstellingen van fiscale aard.

* *

R. A 5449.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :
133 (Zitting 1957-1958) : Wetsontwerp.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1957-1958.

RÉUNION DU 19 FÉVRIER 1958.

Rapport de la Commission des Communications chargée d'examiner le projet de loi autorisant la Sabena à augmenter son capital et à modifier ses statuts.

MESDAMES, MESSIEURS,

L'évolution constante qui se manifeste dans l'exploitation de la navigation aérienne n'a rien qui doive étonner, si l'on songe aux progrès réalisés par la science.

Le présent projet a essentiellement pour but d'autoriser les modifications aux statuts de la Sabena portant notamment :

a) sur deux augmentations du capital, qui serait porté successivement, après l'entrée en vigueur de la loi, de 500 à 750 millions de francs et, après le 1er janvier 1960, de 750 millions à 1 milliard de fr. (à souscrire pour un quart par l'Etat, pour un quart par le Congo Belge et, pour le surplus, par le secteur privé);

b) sur l'extension de la garantie de l'Etat à de nouveaux emprunts et sur la prise en charge par l'Etat d'une partie des intérêts;

c) sur des exemptions d'ordre fiscal.

* *

R. A 5449.

Voir :

Document du Sénat :
133 (Session de 1957-1958) : Projet de loi.

Het kapitaal van de Sabena bedroeg bij de aanvang (1923) 6.000.000 frank, achtereenvolgens werd het gebracht op 10 miljoen frank (1927), op 20 miljoen frank (1929), op 300.000.000 frank (1949) en ten slotte op 500 miljoen frank in 1955.

Teneinde het principe te kunnen handhaven dat het maatschappelijk kapitaal geïnvesteerd moet worden in de beleggingen (andere dan het vliegend materieel en de aanvankelijke partijen wisselstukken) en hierdoor het bedrijfskapitaal levert, dient er voorzien te worden in een verhoging van het maatschappelijk kapitaal, in twee etappen te verwezenlijken : van 500 tot 570 miljoen frank, ten laatste in 1959; van 750 miljoen tot 1 milliard frank in 1960. Dit is het doel van de artikelen 1 tot 5 van het ontwerp van wet. Artikel 3 stelt de voorwaarden vast onder welke de preferente aandelen, waarvoor door de Staat wordt ingeschreven, volgestort worden :

a) door vernietiging van de schuldbordering wegens de bij de Staat door de Sabena aangegane lening tegen 4 pct., met uiteindelijke vervaldag op 31 December 1968, tot beloop van het bedrag dat op 1 Januari 1959 nog verschuldigd blijft, nl. 53.607.000 frank.

b) in afwijking van artikel 33, b) van de statuten, door vermindering met 71.393.000 frank van het bedrag dat geboekt is op de « Statutaire rekening Staat » bedoeld in dit artikel.

* * *

De wet van 18 oogst 1955 bepaalde dat de Staat, buiten de waarborg verleend voor de leningen die door de Sabena worden uitgeschreven om haar aankopen van vliegend materieel te financieren, de helft (met minimum van 2 pct. en maximum van 3 pct.) van de interesten uit hoofde van die leningen te zijnen laste zou nemen.

Het totaal bedrag van de leningen die voor deze laatste bijdrage in aanmerking komen, was op 2 milliard frank vastgesteld. Het huidig wetsontwerp zou dit plafond op vier milliard frank brengen. Dit is het doel van het laatste lid van artikel 7. Hierdoor zou de Sabena in de gelegenheid gesteld worden de noodzakelijke aankopen van vliegend materieel te financieren.

Bovendien voorziet het ontwerp van wet de vrijstelling van belastingen en taxes van de statutaire bijdragen van de Staat en van de meerwaarden gerealiseerd ter gelegenheid van de verkoop van vliegend materieel, voor zover de opbrengst van die verkoop opnieuw in zulk materieel wordt belegd onder bepaalde voorwaarden en binnen bepaalde termijnen.

Tegen de belastingsvrijstellingen kunnen, evenmin als tegen de reeds bestaande, bezwaren worden ingebracht op grond van artikel 112 van de Grondwet.

* * *

Buiten de hierboven besproken wijzigingen in de statuten laat het ontwerp van wet toe enkele wijzigingen van ondergeschikt belang aan te bren-

Le capital de la Sabena, qui était initialement (1923) de 6.000.000 de francs fut porté successivement à 10 millions de francs (1927), à 20 millions de fr. (1929), à 300.000.000 de francs (1949) et enfin à 500 millions de francs (1955).

Afin de pouvoir maintenir le principe qui veut que le capital social soit affecté aux investissements autres que ceux qui concernent le matériel volant et les lots initiaux de recharge, et qu'il fournit ainsi le capital d'exploitation, il est nécessaire de prévoir une augmentation du capital social, et ce en deux étapes : en le portant de 500 à 750 millions de francs, en 1959 au plus tard ; de 750 millions à un milliard de francs en 1960. Tel est le but des articles 1 à 5 du projet de loi. L'article 3 fixe les conditions dans lesquelles les actions privilégiées souscrites par l'Etat sont libérées, à savoir :

a) par annulation de la créance résultant de l'emprunt à 4 % contracté par la Sabena auprès de l'Etat, et dont l'échéance finale est fixée au 31 décembre 1968, à concurrence du montant restant dû le 1er janvier 1959, soit 53.607.000 francs;

b) par dérogation à l'article 33, b), des statuts, par une réduction, à concurrence de 71.393.000 fr., du montant inscrit au « Compte statutaire Etat », prévu à cet article.

* * *

La loi du 18 août 1955 prévoyait qu'outre la garantie accordée aux emprunts émis par la Sabena en vue de financer ses achats de matériel volant, l'Etat supporterait la moitié (avec minimum de 2 % et maximum de 3 %) de la charge des intérêts afférents auxdits emprunts.

Le montant total des emprunts visés par cette dernière intervention avait été fixé à 2 milliards. Le présent projet tend à porter ce plafond à 4 milliards de francs. C'est là l'objet du dernier alinéa de l'article 7. Cette adaptation permettrait à la Sabena de financer les acquisitions de matériel volant qu'elle devra faire.

De plus, le projet prévoit que seront exonérées de tout impôt et taxe les interventions statutaires de l'Etat et les plus-values réalisées à l'occasion des ventes de matériel volant, moyennant remplacement en matériel de cette nature, des sommes provenant desdites ventes et ce, dans certaines conditions et dans certains délais.

Les exonérations d'impôts ne soulèvent pas plus que celles dont la Sabena jouit déjà, d'objections fondées sur l'article 112 de la Constitution.

* * *

Outre les modifications aux statuts dont il vient d'être question, le projet autorise quelques modifications d'importance secondaire ; il s'agit de la

gen, in verband nl. met de samenstelling en de bevoegdheden van het Vast Comité en aan de gratificaties toegekend aan de leden van het personeel.

* * *

Een commissaris merkt op dat het zakencijfer voor 1957 een stijging vertoont, wat ook een vermeerdering van deviezenopbrengst betekent. Volgens spreker moet men rekening houden met het feit dat het moderne materieel duur is. De Sabena moet competitief zijn.

Een ander commissielid wijst erop dat in het ontwerp de verhoging van het kapitaal gesplitst werd in een verhoging van 500 tot 750 miljoen en een nieuwe verhoging van 750 miljoen tot 1 milliard frank, deze laatste verhoging ingaand in 1960. Het gaat niet op nu in 1958 twee beslissingen te nemen. Volgens hem zou over de verhoging van 1960 door het uit de verkiezingen voortspruitende Parlement dienen beslist te worden. Wat de vorm aangaat, zou hij de voorkeur geven aan één verhoging van kapitaal met betalingen in schijven.

De Minister van Verkeerswezen verklaart dat het de privésector is die deze splitsing gevraagd heeft, en dat het van belang is dat de buitenlandse leveranciers van de Sabena nu reeds weten dat het kapitaal in 1960 één milliard frank zal zijn. De betaling in schijven zou dezelfde verbintenis meebrengen.

Hetzelfde commissielid merkt verder op.

- dat er twee artikelen 5 tegelijkertijd door de Senaat dienen goedgekeurd,
- dat de kapitaalsverhoging aan de juridische dienst van het Departement van verkeerswezen zou moeten voorgelegd worden. Hij wijst erop dat artikel 3 van het wetsontwerp geen splitsing maakt tussen de twee schijven, maar dat in dit artikel de totale verplichting vermeld staat.

De Minister onderstreept dat de kapitaalsverhoging onder de gecoördineerde wetten der handelsvennootschappen valt. Hij vergelijkt de toestand van de Sabena met die van K.L.M. Juridisch gezien zou het moeilijk vallen in de wet bepaalde sneden te voorzien.

Een commissaris spreekt de mening uit dat er geen bezwaar is tegen de verhoging in twee etappen. Hij vraagt of het in de bedoeling van de privésector ligt, de nieuwe aandelen op de markt te brengen.

De heer Minister antwoordt hierop ontkennend.

Een lid van de Commissie vraagt of onder het geheel bedrag dat de 4 milliard frank niet mag overschrijden, het bedrag der gewaarborgde financiële akkoorden tussen de Sabena en haar leveranciers begrepen is.

De heer Minister geeft een bevestigend antwoord.

composition et des attributions du Comité permanent et des gratifications allouées aux membres du personnel.

* * *

Un commissaire fait observer que le chiffre d'affaires pour 1957 est en augmentation, ce qui permet de conclure également à l'augmentation du produit des devises. Il déclare qu'il faut tenir compte de ce que le matériel moderne est coûteux. La gestion de la Sabena doit être compétitive.

Un autre commissaire souligne que l'augmentation du capital sera opérée en deux tranches, l'une de 500 à 750 millions, l'autre de 750 à 1 milliard de fr., cette dernière devant être réalisée en 1960. Il n'est pas admissible de prendre les deux décisions dès maintenant. D'après l'orateur, c'est au Parlement issu des élections qu'il appartiendra de décider de l'augmentation de 1960. Quant à la forme, il préfère qu'il y ait une augmentation unique à payer par tranches.

Le Ministre des Communications fait remarquer que c'est le secteur privé qui a demandé la scission et qu'il importe que les fournisseurs étrangers de la Sabena sachent dès à présent que le capital sera de 1 milliard en 1960. Le paiement par tranches entraînerait les mêmes engagements.

Le même commissaire signale encore :

- que le Sénat se trouve devant deux articles 5 à approuver en même temps;
- que la question de la majoration du capital devrait être soumise au service juridique du Département des Communications. Il souligne que l'article 3 du projet de loi ne parle pas des deux tranches, mais qu'il prévoit au contraire l'engagement dans son ensemble.

Le Ministre fait observer que l'augmentation du capital tombe sous l'application des lois coordonnées sur les sociétés commerciales. Il compare la situation de la Sabena à celle de la K.L.M. Du point de vue juridique, il serait difficile de préciser les tranches dans la loi.

Un commissaire estime que rien ne s'oppose à l'augmentation en deux étapes. Il demande si le secteur privé a l'intention de lancer les nouvelles actions sur le marché.

Le Ministre répond négativement.

Un membre de la Commission aimerait savoir si la somme globale qui ne peut dépasser 4 milliards de francs, comprend le montant qui fait l'objet des accords financiers garantis entre la Sabena et ses fournisseurs.

La réponse du Ministre est affirmative.

De Commissie is het eens over het principe dat het nuttig en noodzakelijk is dat de Staat transportondernemingen zoals de Sabena en de N.M.B.S., steunt.

In verband met artikel 7 vraagt een commissaris of de nodige kredieten op de begroting van 1958 voorzien werden, gezien dit artikel een vermeerdering van de tussenkomst van de Staat meebrengt.

De heer Minister verklaart dat er eventueel bijkomende kredieten zullen gevraagd worden. Hij kondigt aan dat er een inschepingstaks zal geëist worden.

Een commissaris wenst het ontwerp te doen onderzoeken door de Commissie van Financiën, gezien littera c) van artikel 9 van het wetsontwerp bepaalde vrijstellingen van belastingen voorziet.

De heer Minister verklaart omstandig waarom hij hierop niet kan ingaan. Verder vestigt hij de aandacht op het feit dat bij de Sabena de controle over de meerwaarden gemakkelijk is. Aan de Minister van Financiën zal gevraagd worden het debat in openbare zitting bij te wonen.

Een lid van de Commissie spreekt er zijn verwondering over uit dat in het plan van verkoop vliegtuigen DC-7C voorkomen. Tenslotte vraagt hij of artikel 34 der statuten de verworven rechten zal handhaven.

De heer Minister verklaart dat de DC-7C om economische redenen dienen vervangen te worden door de straalvliegtuigen. De verworven rechten van de agenten van de maatschappij worden gehandhaafd.

Een ander commissaris stelt de vraag nopens de mogelijkheid om Russische straalvliegtuigen aan te kopen.

De heer Minister denkt dat men over geen voldoende gegevens beschikt om zich daarover uit te spreken. Daarbij stelt zich het omzeggens onoplosbaar vraagstuk der wisselstukken.

* *

Het wetsontwerp werd aangenomen met algemene stemmen.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
R. DEKEYZER.

De Voorzitter,
A. DE BLOCK.

La Commission déclare admettre qu'il est utile et nécessaire que l'Etat soutienne des entreprises de transport telles que la Sabena et la S.N.C.B.

A propos de l'article 7, un commissaire demande si les crédits nécessaires ont été prévus au budget de 1958, étant donné que cet article entraîne une augmentation de l'intervention de l'Etat.

Le Ministre déclare qu'il entre dans les intentions du Gouvernement de solliciter éventuellement des crédits supplémentaires. Il annonce qu'une taxe d'embarquement sera perçue.

Un commissaire désire que le projet soit soumis à l'examen de la Commission des Finances, le littéra c) de l'article 9 du projet de loi prévoyant certaines exonérations fiscales.

Le Ministre explique longuement pourquoi il ne peut donner suite à ce vœu. D'autre part, il souligne qu'à la Sabena il est aisément de contrôler les plus-values. Il demandera au Ministre des Finances d'assister aux débats en séance publique.

Un membre s'étonne que le plan de vente fasse mention d'appareils DC-7C. Enfin, il demande si les droits acquis seront sauvagardés en vertu de l'article 34 des statuts.

Le Ministre déclare que les DC-7C doivent être remplacés, pour des raisons d'ordre économique, par des avions à réaction. Les droits acquis des agents de la Société seront sauvagardés.

Un autre commissaire demande s'il n'est pas possible d'acheter des avions à réaction russes.

Le Ministre répond que les éléments dont il dispose ne lui permettent pas de se prononcer à ce sujet. Cela poserait d'ailleurs le problème, quasi insoluble, des pièces de recharge.

* *

Le projet de loi a été adopté à l'unanimité des voix.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
R. DE KEYZER.

Le Président,
A. DE BLOCK.